

Z życia uczelni

Szpital Uniwersytecki, którego organem prowadzącym jest Uniwersytet Rzeszowski, otrzyma 300 mln zł z Funduszu Medycznego

Z życia uczelni

Nowa koncepcja studiów. Spotkanie z prof. dr. hab. Ryszardem Koziółkiem w UR

Z życia uczelni

Uroczyste otwarcie Welcome Center w Uniwersytecie Rzeszowskim!

Jubileusze

Jubileusz 60-lecia polonistyki rzeszowskiej

Uniwersytet Rzeszowski
ur.edu.pl

Wszelkie prawa zastrzeżone.

ISSN 2719-4647

Skład: Wydawnictwo UR

Druk: Drukarnia UR

Adres Redakcji:

al. Rejtana 16c

35-959 Rzeszów

tel.: 17 872 10 26

gazetaur@ur.edu.pl

Redakcja

Maciej Ulita

Wioletta Wrona

Foto okładka

Adobe Stock

Projekt layoutu

Kamil Skrzypiec

Nakład: 150 szt.

Gazetę Uniwersytecką wydaje

Uniwersytet Rzeszowski za zgodą

Rektora. Autorzy tekstów

i współpracownicy nie otrzymują

honorariów za publikacje.

Zastrzegamy sobie prawo skracania,

adiustacji tekstów i zmiany tytułów.

Wstęp

4 Pisanie do szuflady

Z życia uczelni

5 Z obrad Senatu

6 Szpital Uniwersytecki, którego organem prowadzącym jest Uniwersytet Rzeszowski otrzyma 300 mln zł z Funduszu Medycznego

8 JM Rektor UR prof. dr hab. Sylwester Czopek podpisał zarządzenie wprowadzające mediacje akademickie w Uniwersytecie Rzeszowskim

10 Nowa Koncepcja Studiów. Spotkanie z prof. dr. hab. Ryszardem Koziółkiem w Uniwersytecie Rzeszowskim

11 Naukowcy i studenci z Uniwersytetu Rzeszowskiego przeprowadzili badania dotyczące wizerunku Rzeszowa

12 Grant z Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki dla Kolegium Nauk Humanistycznych UR

13 Uroczyste otwarcie Welcome Center w Uniwersytecie Rzeszowskim!

14 Szkolenie „Zrozumieć i wesprzeć”

Nagrody i osiągnięcia

15 Wyróżnienie JM Rektora prof. dr. hab. Sylwestra Czopka kordelasem myśliwskim

16 Prof. dr hab. J. Tabarkiewicz został powołany przez European Health and Digital Executive Agency na niezależnego eksperta

17 Jedyna nagroda na Podkarpaciu!

18 Prof. Krzysztof Kukuła w gronie osób szczególnie zasłużonych dla powstania i działalności Bieszczadzkiego Parku Narodowego

19 Prof. dr hab. inż. Lucyna Leniowska z Kolegium Nauk Przyrodniczych została ponownie wybrana do Komitetu Akustyki Polskiej Akademii Nauk

20 Pracownik z Instytutu Informatyki zdał międzynarodowy egzamin na certyfikowanego trenera firmy MikroTik

22 Sejm RP powołał dr hab. Sabinę Grabowską, prof. UR w skład Trybunału Stanu na kadencję 2023–2027

23 Uniwersytet Rzeszowski uhonorowany wyróżnieniem „Złoty Prym” w kategorii: instytucje wspierające Podkarpackiego Kuratora Oświaty na polu edukacyjnym

24 Wynalazek zespołu Zakładu Farmakologii Doświadczalnej i Klinicznej z Instytutu Nauk Medycznych KNM

25 Złoty „Śląski Diament” dla pary turniejowej ZPIT UR „Resovia Saltans”

Jubileusze

26 Jubileusz 60-lecia polonistyki rzeszowskiej

Kultura i sztuka

30 XII Kazimierska Pleneriada Uczelni Artystycznych w Kazimierzu Dolnym nad Wisłą

Wydarzenia

32 „Austria czyta” (nawet) w... Rzeszowie już po raz ósmy

34 Kraków w książkach zaczytany

36 Świąteczne Targi Książki w Rzeszowie

Studencki uniwersytet

37 Pokoje wyciszeń

38 Student kierunku lekarskiego Uniwersytetu Rzeszowskiego Mateusz Iwański otrzymał I nagrodę w Konkursie Młodych Naukowców

40 Kolejne penitencjarnie doświadczenie już za nami! XVIII Penitencjarny Obóz Naukowy w Zakładzie Karnym w Uhercach Mineralnych 13–20 października 2023 roku

Pisanie do szuflady

Maciej Ulita

To pojęcie znane w przestrzeni szeroko pojmowanej aktywności intelektualnej. W największym uproszczeniu znaczy tyle, że czasem coś pojawia się na marginesie naszego myślenia. Coś, czym nie czujemy się gotowi podzielić ze światem.

Myślę (nie na marginesie), że czasem to dobrze. Czasem jednak, uwzględniając (lub nie) potencjalne konsekwencje, warto wyartykułować treści mające na obrzeżach zasadniczego nurtu myśli. Taka nieskrępowana nie-dygresja może przyczynić się do poprawy jakości naszej skostniałej w wielu miejscach codzienności.

Taka swobodna myśl, zwłaszcza poparta wiedzą i doświadczeniem, może zyskać (lub posiadać immanentnie) status światłej. Zamiast owijać wyeksplloatowane treści w kolejne warstwy bawełny zbudowanej z uzusu, konwenansów, lęków, obaw i podyktowanej nieuzasadnionym pragmatyzmem,

„wypluć” z siebie świeżość ubraną w nieskrępowaną powyższymi swadę albo nawet elokwencję. Myśl taka, wydostawszy się z marginesu w nurt main streamu, może czynić – zaryzykuję nawet – ciałem się stać i zmieniać.

Myśl taka może potknąć się o brak akceptacji czy wręcz niezrozumienie, ale jeśli jej wartość da się zobiektywizować... to warto – na p... rzekór albo wbrew. Uzasadniony opór i zaciętrzenie w batalii ze skostniałością mają sens.

Zbliża się kolejny okres składania życzeń i różnorodnych refleksji. Z tej okazji, z całego marginesu zachęcam do otwarcia szuflad, wycieku nieskrępowanej myśli, popuszczenia wodzów i wszystkiego, co siedząc głęboko ukryte marnuje się, zamiast poprawiać świat. Choć może się zdawać, że nie da się, bo zawsze tak było, to w tym przypadku – chcieć znaczy móc, czego i Państwu życzę.

Z obrad Senatu

Justyna Zięba

Posiedzenie Senatu zostało zwołane na **26 października**.

W pierwszym punkcie Senat przyjął zmiany w *Regulaminie obrad Senatu* podyktowane koniecznością uszczegółowienia zapisów związanych z przeprowadzaniem głosowań.

Dwa kolejne punkty porządku obrad dotyczyły Szkoły Doktorskiej UR. Przyjęte zostały 2 uchwały: w sprawie zmian w *Regulaminie Szkoły Doktorskiej w Uniwersytecie Rzeszowskim* obowiązującym doktorantów, którzy rozpoczęli kształcenie w Szkole Doktorskiej UR w roku akademickim 2019/2020, 2020/2021, 2021/2022, oraz w sprawie zmian w *Regulaminie Szkoły Doktorskiej w Uniwersytecie Rzeszowskim* obowiązującym doktorantów, którzy rozpoczęli kształcenie w Szkole Doktorskiej UR od roku akademickiego 2022/2023.

W ostatnim punkcie Senat przyjął uchwałę w sprawie sprostowania

oczywistych omyłek w Uchwale nr 267/06/2023 Senatu Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 29 czerwca 2023 r. w sprawie ustalenia programów studiów w Uniwersytecie Rzeszowskim.

Posiedzenie Senatu zostało zwołane na **30 listopada**.

W pierwszym punkcie Senat zdecydował o przyznaniu Medalu Wielkiego Uniwersytetu Rzeszowskiego **prof. dr. hab. n. med. Bertholdowi Koletzko**. W kolejnych punktach przyjęto zmiany w *Regulaminie wyborczym Uniwersytetu Rzeszowskiego* oraz *Regulaminie wynagradzania pracowników Uniwersytetu Rzeszowskiego* podyktowane koniecznością dostosowania ich do obowiązujących przepisów.

Podczas posiedzenia powołana została również nowa Komisja Wyborcza Uniwersytetu Rzeszowskiego na kadencję 2023–2027.

Kolejny punkt porządku obrad dotyczył wyrażenia opinii na temat przekazania 50% powierzchni budynku D2 przy ul. Ćwiklińskiej 1 w Rzeszowie spółce kapitałowej działającej pod firmą INVENTUR Sp. z o.o.

W bloku spraw związanych z dydaktyką przyjęto uchwałę w sprawie ustalenia programu studiów dla kierunku informatyka, studia drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim.

Listopadowy porządek obrad przewidywał również sprawozdanie prorektora ds. studenckich i kształcenia z wyników rekrutacji na bieżący rok akademicki, w którym to pani dr hab. Elżbieta Rokosz, prof. UR szczegółowo przedstawiła najważniejsze informacje dotyczące m.in. liczby kandydatów, liczby przyjętych na pierwszy rok studiów czy najbardziej obleganych kierunków.

Szpital Uniwersytecki, którego organem prowadzącym jest Uniwersytet Rzeszowski otrzyma 300 mln zł z Funduszu Medycznego

Szpital Uniwersytecki, którego organem prowadzącym jest Uniwersytet Rzeszowski otrzyma, 300 mln zł z Funduszu Medycznego.

Minister Zdrowia dokonał rozstrzygnięcia konkursu w ramach rozdysponowania środków z Funduszu Medycznego. Uniwersytecki Szpi-

tal Kliniczny im. Fryderyka Chopina w Rzeszowie, którego organem prowadzącym jest Uniwersytet Rzeszowski, otrzymał 300 000 000 zł. Pieniądze zostaną przeznaczone na realizację projektu „Rozbudowa Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego im. Fryderyka Chopina w Rzeszowie w zakresie onkologii” w Świlczy.

To historyczna chwila dla Uniwersytetu Rzeszowskiego i całego Podkarpacia.

„Wielka chwila dla Uniwersytetu Rzeszowskiego i całego regionu. Szpital Uniwersytecki wymarzyliśmy sobie kilka lat temu, minęło trochę czasu, zanim zdążyliśmy wypracować platformę współpracy tego, co dzisiaj artykułujemy jako nasz Szpital Uniwersytecki. Cieszymy się, że mamy pierwszą transzę wielkiej inwestycji, która na pewno będzie służyła pacjentom poprzez jakość leczenia, ale jednocześnie będzie służyła badaniom naukowym w zakresie medycyny i kształceniu studentów” – mówił JM Rektor Uniwersytetu Rzeszowskiego.

Benefcjentami konkursu zostały dwie placówki medyczne na Podkarpaciu: Uniwersytecki Szpital Kliniczny im. Fryderyka Chopina w Rzeszowie oraz Szpital Specjalistyczny w Brzozowie.

fot. M. Święcicki

JM Rektor UR prof. dr hab. Sylwester Czopek podpisał zarządzenie wprowadzające mediacje akademickie w Uniwersytecie Rzeszowskim

Z okazji Międzynarodowego Tygodnia Mediacji JM Rektor Uniwersytetu Rzeszowskiego prof. dr hab. Sylwester Czopek uroczyście podpisał zarządzenie wprowadzające mediacje akademickie w Uniwersytecie Rzeszowskim oraz wręczył nominacje mediatorom akademickim UR. Uniwersytet Rzeszowski włączył się do grona uniwersytetów europejskich aktywnie promujących mediacje jako metodę rozwiązywania sporów i konfliktów w środowisku akademickim. Mediacja akademicka zakłada udział osoby trzeciej – mediatora.

Z dniem 24 października 2023 r. na okres do końca kadencji władz rektorskich JM prof. dr hab. Sylwester Czopek, rektor UR powołał mediatorów. Obserwując zapotrzebowanie na taką formę rozwiązywania problemów, doszliśmy do wniosku, że należy to zinstytucjonalizować w formie zarządzenia dotyczącego powołania mediatorów, co w konsekwencji ułatwi nam dalsze działania. Uniwersytet Rzeszowski jest gotowy do rozwiązania drogą mediacji. Jesteśmy otwarci, nie boimy się wyzwań, jesteśmy odważni i w tej odwadze jesteśmy skuteczni – zwrócił się do zgromadzonych JM Rektor UR.

Wszyscy mediatorzy powołani przez Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego są nie tylko nauczycielami akademickimi posiadającymi odpowiednią wiedzę i umiejętności w zakresie pro-

wadzenia mediacji, ale są także wpisani na listę stałych mediatorów przy Sądzie Okręgowym w Rzeszowie. Powołanie otrzymali:

- dr hab. **Aneta Arkuszewska**, prof. UR z Instytutu Nauk Prawnych UR, kierownik Centrum Mediacji i Rozwiązywania Sporów UR, stały mediator przy Sądzie Okręgowym w Rzeszowie;
- dr **Jan Gałkowski** z Instytutu Nauk Socjologicznych UR, rzecznik akademicki UR, stały mediator przy Sądzie Okręgowym w Rzeszowie;
- dr **Dorota Rynkowska** z Instytutu Nauk Socjologicznych UR, stały me-

diator przy Sądzie Okręgowym w Rzeszowie.

„Ostatnie wydarzenia, takie jak pandemia, spowodowały natłok trudnych rozmów. Ogromną rolą mediatorów jest, żeby społeczność akademicka się nie dzieliła” – mówiła prof. dr hab. Elżbieta Feret, prorektor ds. Kolegium Nauk Społecznych.

Rolą mediatora, który pozostaje bezstronny i neutralny, jest pomóc w komunikacji pomiędzy stronami i wypracowaniu rozwiązania akceptowalnego dla wszystkich. Mediator nie narzuca rozwiązań, nie podejmu-

je decyzji za strony, ani nie rozstrzyga kwestii spornych. Należy podkreślić, że mediacja jest zawsze dobrowolna i może być prowadzona tylko po wyrażeniu na nią zgody przez wszystkie strony sporu. Mediacja jest także poufna.

„Działalność rzecznika akademickiego pokazała, że można drogą mediacji rozwiązywać problemy. To bardzo dobra inicjatywa, z której możemy się cieszyć” – dodał prof. dr hab. Paweł Grata, prorektor ds. Kolegium Nauk Humanistycznych.

Zgodnie z zarządzeniem w Uniwersytecie Rzeszowskim nad prawidłową organizacją mediacji akademickich czuwa rzecznik akademicki. Jest on w szczególności zobowiązany do prowadzenia i upubliczniania listy mediatorów akademickich powołanych przez rektora, do merytorycznego i organizacyjnego wspomaganie mediatorów w wykonywaniu przez nich obowiązków oraz do promowania mediacji akademickich w społeczności akademickiej.

fot. M. Święcicki

Nowa koncepcja studiów. Spotkanie z prof. dr. hab. Ryszardem Koziółkiem w Uniwersytecie Rzeszowskim

4 grudnia br. w Uniwersytecie Rzeszowskim gościliśmy prof. Ryszarda Koziółka – rektora Uniwersytetu Śląskiego. W auli im. św. Jadwigi Królowej zgromadzili się studenci, nauczyciele akademicy, pracownicy administracyjni naszej uczelni chcący zapoznać się z nową koncepcją studiowania, o której opowiedział zgromadzonym profesor Ryszard Koziółek.

Głównym zagadnieniem, które poruszył profesor Koziółek, była kwestia dostosowania ścieżki kształcenia do potrzeb rynku pracy oraz zainteresowań studentów. Wizja uniwersytetu jako platformy streamingowej, gdzie studenci mają możliwość wyboru i uzupełnienia wiedzy zgodnie z własnymi preferencjami. Jak podkreśla profesor Koziółek, studenci będą mogli wybierać przedmioty i sami kreować swoją indywidualną ścieżkę kształcenia.

„Taki rodzaj studiowania, w którym student będzie miał możliwość realizowania wybranych przez siebie przedmiotów, pozwoli na kreowanie indywidualnej ścieżki kształcenia” – podkreślił profesor.

Obecnie w Uniwersytecie Śląskim, w którym prof. dr. hab. Ryszard Koziółek pełni funkcję rektora, wprowadzany jest nowy model opierający się na większym zindywidualizowaniu studiów. Podczas spotkania profesor zaznaczył, czym według nowej koncepcji studia uniwersyteckie powinny

różnić się od studiów na innych wyższych uczelniach.

„Według nowej koncepcji studiów studia uniwersyteckie powinny różnić się od innych studiów wyższych tym, że student będzie miał możliwość wyboru przedmiotów, aby mógł rozwijać się na wielu płaszczyznach” – podkreślił. Rynek pracy zrobił się zróżnicowany. Nie da się już zmieścić wyłącznie w ryzach, w rytmie kształcenia kierunkowego. „Chcemy, wykorzystując bogactwo uniwersytetu, pozwolić studentom wybierać tak, aby mogli bardziej zindywidualizować swoje wykształcenie i w dużej mierze

sami decydować, co im jeszcze będzie potrzebne poza tymi przedmiotami, zajęciami, które wy wpływają ze studiów kierunkowych”.

Spotkanie z Profesorem Koziółkiem nie ograniczyło się do wykładu – uczestnicy mieli szansę wzięcia udziału w otwartej dyskusji, gdzie mogli bezpośrednio zadawać pytania i dzielić się swoimi spostrzeżeniami. Nowa koncepcja studiów dąży ku bardziej indywidualnemu podejściu, umożliwiając studentom czerpanie z różnorodności oferty edukacyjnej uczelni.

Naukowcy i studenci z Uniwersytetu Rzeszowskiego przeprowadzili badania dotyczące wizerunku Rzeszowa

Ponad 1200 ankietowanych oceniło między innymi stan i potencjał rozwojowy miasta oraz czynniki determinujące jego wizerunek. Wyniki tych badań pokazują również zmiany w postrzeganiu Rzeszowa związane z wojną w Ukrainie. Badania dotyczące wizerunku Rzeszowa przeprowadził dr hab. Grzegorz Hajduk, prof. UR z Instytutu Ekonomii i Finansów wraz ze studentami działającymi w Studenckim Kole Naukowym „Liderzy Biznesu”. Badania zostały przeprowadzone w porozumieniu z Urzędem Miasta.

Zakres przedmiotowy badania dotyczył wizerunku Rzeszowa jako miasta oraz marki miejsca. Zostało ono przeprowadzone od 15 maja do 6 lipca 2023 r. i miało na celu identyfikację postaw i opinii dotyczących Rzeszowa. Badaną populację stanowili mieszkańcy Rzeszowa, osoby odwiedzające to miasto oraz respondenci spoza regionu. Zastosowano kombinację dwóch metod badawczych PAPI (ankieta w wersji papierowej) oraz CAWI (ankieta online). Dobór próby badawczej miał charakter kwotowy, a charakterystykami kontrolnymi były: płeć, wiek i miejsce zamieszkania ankietowanych. W badaniu wzięły udział 1204 osoby. Wyniki przeprowadzonych badań wskazują na ciekawe spojrzenie mieszkańców i gości na nasze miasto. Rzeszów jest postrzegany przez większość ankietowanych jako dynamiczne i rozwijające się miasto, z dużym poten-

cjałem naukowym i gospodarczym. Wysoko ocenia się także jego zadbaną infrastrukturę oraz ogólny poziom bezpieczeństwa, co stanowi istotny atut przyciągający zarówno inwestorów, jak i mieszkańców.

Jednym z kluczowych czynników wpływających na pozytywny odbiór miasta jest liczba wydarzeń kulturalnych i sportowych. Jednak, oprócz pozytywnych aspektów, badani wskazali także na pewne wyzwania, takie jak np. zatłoczenie miasta.

Co ciekawe, ponad połowa ankietowanych uważa, że grupami istotnie wpływającymi na rozwój miasta są studenci, inwestorzy i przedsiębiorcy. To może sugerować, że edukacja i biznes odgrywają kluczową rolę w dalszym rozwoju Rzeszowa.

W odniesieniu do symboli miasta pomnik Czynu Rewolucyjnego jest najbardziej rozpoznawalnym elementem wśród badanych. Jednakże obiekty, takie jak lotnisko Jasionka, Galeria Rzeszów, okrągła kładka dla pieszych, Millennium Hall, studnia na rynku i most Tęczowy także zdobywają uznanie mieszkańców i gości.

Pozytywny wpływ na atrakcyjność Rzeszowa mają zdaniem największej liczby respondentów takie miejsca, jak: lotnisko, rzeszowski Rynek wraz z jego atrakcjami, galerie handlowe, bulwary i tereny nad Wisłokiem, rzeszowskie uczelnie, parki i zieleń miejska. Respondenci docenili również

walory takich miejsc i obiektów, jak: pomnik Czynu Rewolucyjnego, fontanna multimedialna, Rzeszowskie Piwnice – podziemna trasa turystyczna, Zamek Lubomirskich, Hala Sportowo-Widowiskowa Podpromie.

Miejscami, które według badanych obniżają atrakcyjność Rzeszowa, zdaniem większości jest zdecydowanie dworzec autobusowy. Jak wynika z badań, zdaniem istotnej liczby badanych, przeszkadzają również: pomnik Czynu Rewolucyjnego, zatłoczenie w mieście, zaniedbane osiedla i budynki, hala targowa wraz z jej otoczeniem, mała ilość zieleni i miejsc do wypoczynku. Negatywny wpływ na atrakcyjność miasta mają również zdaniem części badanych: osiedle Baranówka, stadiony Stali Rzeszów i Resovii, dworzec kolejowy i jego okolice.

Naukowcy i studenci z Uniwersytetu Rzeszowskiego zbadali również wpływ wojny w Ukrainie na postrzeganie Rzeszowa. W ocenie respondentów w porównaniu do sytuacji sprzed wybuchu wojny w Ukrainie Rzeszów stał się miastem bardziej rozpoznawalnym w Polsce i za granicą, bardziej znaczącym politycznie, bardziej otwartym na migrantów. W nieco mniejszym stopniu, ale wzrósł również zdaniem badanych potencjał rozwojowy miasta.

Rzeszowianie nieco wyżej ocenili zmianę pozycji swojego miasta na

arenie politycznej, krajowej i międzynarodowej w porównaniu do respondentów, którzy nie mieszkają na jego terenie. Zjawisko to wymaga dodatkowego zbadania, lecz bazując na dostępnej wiedzy, można postawić tezę o różnym poziomie percepcji przekazów medialnych dotyczących Rzeszowa wśród osób związanych i niezwiązanych z tym miastem.

Z przeprowadzonego badania wyłania się ogólnie pozytywny obraz Rzeszowa zarówno z perspektywy jego mieszkańców, jak również osób spoza

miasta. W ocenie badanych Rzeszów jest zadbanym, rozbudowującym się miastem z potencjałem rozwojowym, głównie w takich obszarach jak biznes i nauka. Pod wpływem różnych czynników zwiększa się również rozpoznawalność i znaczenie miasta, a zmiany te są powszechnie dostrzegane w otoczeniu. Warto również zwrócić uwagę, że opinie mieszkańców są zróżnicowane, a niektóre miejsca i obiekty budzą kontrowersje. Dworzec autobusowy wydaje się być jednym z obiektów obniżających atrakcyjność miasta

według większości badanych. Zaniedbane osiedla i budynki, zatłoczenie w mieście oraz mała ilość zieleni także przyczyniają się do negatywnego odbioru niektórych obszarów miasta. Podsumowując, Rzeszów ma wiele atutów i potencjału rozwojowego, jednak istnieją również wyzwania do rozwiązania. Opinie mieszkańców i gości miasta stanowią cenne wskazówki dla władz lokalnych, które mogą kontynuować prace nad rozwojem miasta, uwzględniając te opinie w swoich strategiach rozwojowych.

Grant z Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki dla Kolegium Nauk Humanistycznych UR

Informujemy, że zespół prof. dra hab. Pawła Graty (prof. dr hab. Paweł Grata, dr Jarosław Kinal, dr Aleksandra Haligowska, dr Bartosz Pasterski, mgr Monika Niezgodna, dr Krzysztof Chaczko, dr hab. Karol Chylak, mgr Katarzyna Flisak) otrzymał grant z Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki na projekt badawczy „W trosce o rodzinę. Pomoc społeczna na ziemiach polskich od XIX do XXI wieku. Słownik historyczny” w kwocie 1 716 058,20 zł.

Celem projektu są badania nad dziejami pomocy społecznej na ziemiach polskich od XIX do XXI wieku oraz opracowanie na ich podstawie obszernego zawierającego 2000 haseł pięciotomowego wydawnictwa o charakterze słownika historycznego. Badania dotyczyć będą pomocy społecznej definiowanej współcześnie jako „instytucja polityki społecznej państwa i organizacji pozarządowych, mająca na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnień”. Badaniami prowadzonymi w ramach projektu objęte będą działania pomocowe prowadzone na ziemiach polskich od czasów stopniowego ich przekształcania z formuły tradycyjnej opieki nad ubogimi (w II połowie XIX wieku) w znacznie bardziej nowoczesną, wyspecjalizowaną

i uwzględniającą interes podopiecznych opiekę społeczną, aż do jej ewolucji w pomoc społeczną, która przez wiele lat funkcjonowała w Polsce w ramach opresyjnego systemu realnego socjalizmu, a po 1989 stała się wskazaną w zacytowanej wyżej definicji formą aktywności władz publicznych i organizacji społecznych.

Jest to kolejny projekt realizowany w ramach Zakładu Historii Gospodarczej i Społecznej Instytutu Historii Kolegium Nauk Humanistycznych Uniwersytetu Rzeszowskiego.

Po otrzymaniu dzisiejszej decyzji Zakład Historii Gospodarczej i Społecznej UR realizuje granty na kwotę ponad 4 milionów złotych.

Uroczyste otwarcie Welcome Center w Uniwersytecie Rzeszowskim!

7 grudnia br. w Uniwersytecie Rzeszowskim uroczyste otworzyliśmy Welcome Center! To miejsce szczególnie pomocne dla gości zagranicznych, studentów, doktorantów i pracowników.

Welcome Center jest punktem kontaktowym dla gości zagranicznych (w tym studentów i doktorantów) Uniwersytetu Rzeszowskiego. Powstał w ramach projektu finansowanego przez Narodową Agencję Wymiany Akademickiej w ramach programu Welcome to Poland (2022).

Do zadań biura Welcome Centre należą m.in:

- pomoc w sprawach formalnych związanych z pobytem na Uniwersytecie Rzeszowskim, a jeśli sytuacja tego wymaga, wsparcie w legalizacji pobytu w Polsce;
- pomoc w zakwaterowaniu i transporcie;
- współpraca z przedstawicielami Uczelni i Szkoły Doktorskiej przy organizacji wizyt naukowców z zagranicy;
- organizacja dni orientacyjnych dla studentów zagranicznych na kampusach Uniwersytetu Rzeszowskiego na początku każdego semestru;
- inicjowanie spotkań i warsztatów dla członków społeczności akademickiej Uniwersytetu Rzeszowskiego, w tym studentów zagranicznych;
- zbieranie i udostępnianie informacji gościom zagranicznym o wydarzeniach otwartych w mieście i regionie;
- udzielanie odpowiedzi na zapytania drogą e-mailową i telefoniczną.

Szkolenie „Zrozumieć i wesprzeć”

Ikona Tabaczek-Bejster

W dniach 24 i 27 listopada 2023 r. w ramach projektu „Przyjazny nURt – rozwój dostępności UR” Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami UR zorganizowało warsztatowe szkolenie dla pracowników i współpracowników BON na temat pracy ze studentami z niepełnosprawnością i zaburzeniami zdrowia psychicznego pt. „Zrozumieć i wesprzeć”.

Celem szkolenia było pogłębienie wiedzy pracowników Uniwersytetu Rzeszowskiego w zakresie zdrowia

psychicznego, podniesienie kompetencji komunikacyjnych w pracy ze studentami ze szczególnymi potrzebami, zwłaszcza z neuroroznorodnością oraz znajdujących się w kryzysie zdrowia psychicznego, i uwrażliwienie na potrzeby osób z problemami natury psychicznej.

Szkolenie cieszyło się dużym zainteresowaniem. Grupę szkoleniową tworzyli pracownicy Biura ds. Osób z Niepełnosprawnościami UR, konsultanci instytutowi BON, pracownicy administracji

współpracujący z BON oraz nauczyciele akademicy zainteresowani tą tematyką. Prowadząca szkolenie mgr Joanna Fularz, psycholog i psychoterapeuta z wieloletnim doświadczeniem w pracy z osobami z zaburzeniami psychicznymi, wykazała się wysokim poziomem przygotowania merytorycznego, a przekazana w ciekawy sposób wiedza niewątpliwie będzie dużym wsparciem dla pracowników UR w pracy z osobami z dysfunkcjami zdrowia psychicznego.

Wyróżnienie JM Rektora prof. dr. hab. Sylwestra Czopka kordelasem myśliwskim

Kordelas został uznany przez Zarząd Główny Polskiego Związku Łowieckiego za oficjalną broń honorową. Polski Związek Łowiecki w 100-lecie swojego istnienia, w miesiącu św. Huberta, patrona myśliwych i leśników, wyróżnił Jego Magnificencję Rektora prof. dr. hab. Sylwestra Czopka kordelasem myśliwskim w uznaniu rozwoju nauki z zakresu biologii zwierzyny łownej. Od 10 lat pracownicy naukowcy uniwersytetu z Instytutu Biotechnologii i Instytutu Inżynierii Materiałowej biorą czynny udział zarówno w światowych, jak i krajowych kongresach poświęconych tematyce biologii rozrodu tej grupy zwierząt, gdzie prezentują wyniki badań własnych. To spowodowało, że obecnie Uniwersytet Rzeszowski jest liczącą się jednostką naukową na krajowej mapie w dziedzinie, która dotychczas była domeną leśnictwa. Wręczenia kordelasa dokonali dr inż. Bartłomiej Peret – członek Rady Naczelnej PZŁ, nadleśniczy Nadleśnictwa Świerczów oraz mgr Marcin Hendzel – łowczy okręgowy.

fot. M. Świącicki

Prof. dr hab. Jacek Tabarkiewicz został powołany przez European Health and Digital Executive Agency na niezależnego eksperta

Mamy przyjemność poinformować, że prof. dr hab. n. med. i n. o zdr. Jacek Tabarkiewicz z Instytutu Nauk Medycznych został powołany przez European Health and Digital Executive Agency na niezależnego eksperta do oceny wniosków w konkursie EU4Health Action Grants.

Gratulacje dla Pana Profesora!

Jedyna nagroda na Podkarpaciu!

W ramach 8 Forum Inteligentnego Rozwoju nagrodę Naukowiec Przyszłości 2023 otrzymała dr inż. Małgorzata Karbarz, pracownik Instytutu Biologii Uniwersytetu Rzeszowskiego. Nagroda została przyznana w kategorii „Kobieta nauki, która zmienia świat” za realizację projektu badawczego

pn. „Metoda identyfikacji składników suplementów diety oparta o barkodowanie DNA” oraz pozytywne podejście do upowszechniania informacji o dotychczasowych wynikach przedsięwzięcia. Forum Inteligentnego Rozwoju to „unikalny kongres przyszłości” poświęcony upowszechnianiu nowa-

torskich badań naukowych i innowacyjnych technologii, który łączy świat nauki ze światem biznesu. Pani dr zaprezentowała wyniki swojego projektu w panelu „Kobieta nauki, która zmienia świat”.

Prof. Krzysztof Kukuła w gronie osób szczególnie zasłużonych dla powstania i działalności Bieszczadzkiego Parku Narodowego

Podczas uroczystej sesji jubileuszowej konferencji z okazji 50 rocznicy utworzenia Bieszczadzkiego Parku Narodowego **prof. dr hab. Krzysztof Kukuła**, kierownik Zakładu Ekologii i Ochrony Środowiska, został wyróżniony statuetką „za szczególne zasługi w zakresie naukowego poznania oraz rozwijanie, promowanie i wspieranie ochrony przyrody i krajobrazu

w Bieszczadzkim Parku Narodowym”. Pan Profesor od wielu lat prowadzi badania naukowe na obszarze Bieszczadzkiego Parku Narodowego, których wyniki były opublikowane w prestiżowych czasopismach naukowych i dodatkowo miały duże znaczenie praktyczne i zostały wykorzystane do przygotowania planów ochrony przyrody BdPN. Ponadto Pro-

fesor Krzysztof Kukuła aktywnie działa w Radzie Naukowej Bieszczadzkiego Parku Narodowego, której jest członkiem nieprzerwanie od 1991 r. Przez kilka kadencji pełnił funkcję wiceprzewodniczącego, a obecnie jest przewodniczącym Rady. Serdecznie gratulujemy tego wyróżnienia!

Prof. dr hab. inż. Lucyna Leniowska z Kolegium Nauk Przyrodniczych została ponownie wybrana do Komitetu Akustyki Polskiej Akademii Nauk

Prof. dr hab. inż. Lucyna Leniowska z Kolegium Nauk Przyrodniczych została ponownie wybrana do Komitetu Akustyki Polskiej Akademii Nauk. Nowa kadencja KA PAN rozpocznie się w styczniu 2024 r. i potrwa do 2027 r.

Komitet Akustyki Polskiej Akademii Nauk został powołany uchwałą Zgromadzenia Ogólnego PAN z dnia 30 czerwca 1964 r. i działa przy Wydziale IV Nauk Technicznych Polskiej Akademii Nauk. Komitet skupia przedstawicieli wszystkich gałęzi akustyki reprezentujących różne ośrodki naukowe. Zakres działania komitetu obejmuje: formułowanie ekspertyz i opinii z zakresu akustyki, współpracę z organizacjami i towarzystwami naukowymi, działalność wydawniczą, ocenę programów badawczych w obszarze akustyki, zwalczanie zagrożeń wibroakustycznych, ochronę środowiska przed hałasem oraz podejmowanie wszelkich działań służących rozwojowi akustyki.

Na stronie internetowej PAN pod adresem: <https://pan.pl/blog/informacja-o-wynikach-wyborow-do-komitetow-naukowych-polskiej-akademii-nauk/> dostępna jest informacja o wynikach wyborów do 71 komitetów naukowych Polskiej Akademii Nauk.

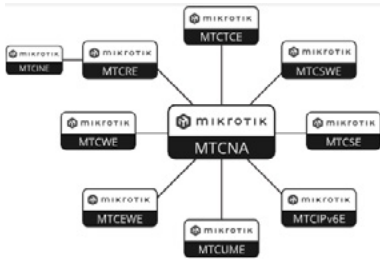
Pracownik z Instytutu Informatyki zdał międzynarodowy egzamin na certyfikowanego trenera firmy MikroTik

W dniach 4–6 października 2023 r. pracownik Kolegium Nauk Przyrodniczych mgr inż. Tadeusz Ruchlewicz pełniący funkcję administratora sieci komputerowej Instytutu Informatyki wziął udział w międzynarodowym egzaminie na certyfikowanego trenera MikroTik. Trzydniowe warsztaty zakończone międzynarodowym egzaminem odbyły się w siedzibie firmy MikroTik w stolicy Łotwy – w Rydze.

Na warsztaty zostali zakwalifikowani kandydaci posiadający szeroki dorobek dydaktyczny oraz doświadczenie

w zakresie administrowania sieciami komputerowymi. Kandydaci na certyfikowanych trenerów przylecieli na warsztaty Train The Trainer z różnych zakątków świata. Predyspozycje dydaktyczne, wiedza techniczna oraz umiejętności komunikacyjne między kandydatami z różnych stron świata były sprawdzane przez personel firmy MikroTik. Każdy uczestnik musiał zaprezentować wybrane przez siebie zagadnienie na poziomie inżynierskim wraz z autorskim ćwiczeniem, następnie kolejnego dnia zaprezentować je

ponownie, stosując się do uwag zgłoszonych przez pozostałych kandydatów oraz personelu oceniającego.

Mgr inż. Tadeusz Ruchlewicz ukończył z sukcesem warsztaty i zdał egzamin na certyfikowanego trenera, uzyskując międzynarodowe uprawnienia do prowadzenia autoryzowanych szkoleń (z całego portfolio produktowego firmy MikoTik) zakończonych oficjalnym międzynarodowym certyfikatem.

Ten niewątpliwый sukces z pewnością przyczyni się do uatrakcyjnienia zajęć dydaktycznych prowadzonych na kierunku informatyka, podczas których słuchacze będą mogli uzyskać już podczas studiów nie tylko certyfikat pierwszego stopnia (Mikrotik Certified Network Associate), ale również wysoko specjalistyczne certyfikaty inżynierskie z zakresu routingu

(MikroTik Certified Routing Engineer), switchingu (Mikrotik Certified Switching Engineer), bezpieczeństwa sieci komputerowych (MikroTik Certified Security Engineer) czy też sieci bezprzewodowych (MikroTik Certified Wireless Engineer).

Uzyskane uprawnienia znacznie podnoszą również atrakcyjność i różnorodność szkoleń oferowanych przez

Lokalną Akademię Cisco działającą przy Instytucie Informatyki.

Wiedza i doświadczenie zdobyte u źródła, tj. u samego producenta sprzętu MikoTik, pozwoli administrować siecią komputerową Instytutu Informatyki zgodnie z najnowszymi międzynarodowymi trendami.

Sejm RP powołał dr hab. Sabinę Grabowską, prof. UR w skład Trybunału Stanu na kadencję 2023–2027

21 listopada 2023 r. Sejm RP powołał dr hab. Sabinę Grabowską, prof. UR w skład Trybunału Stanu na kadencję 2023–2027.

Organ ten zajmuje się egzekwowaniem odpowiedzialności konstytucyjnej osób sprawujących najważniejsze urzędy w Polsce oraz w państwach współczesnych.

Dr hab. Sabina Grabowska, prof. UR jest niekwestionowanym autorytetem naukowym w obszarze odpowiedzialności osób sprawujących władzę, który ma niewątpliwie znaczenie dla prawidłowego funkcjonowania państwa prawnego. Jej obszerna wiedza fachowa, m.in. autorstwo komentarza do przepisów regulujących funkcjonowanie Trybunału Stanu czy też monografii na temat modeli odpowiedzialności konstytucyjnej prezydenta we współczesnych państwach europejskich gwarantuje wysoki poziom merytoryczny i sprawne funkcjonowanie tego organu.

Serdecznie gratulujemy!

fot. M. Świącicki

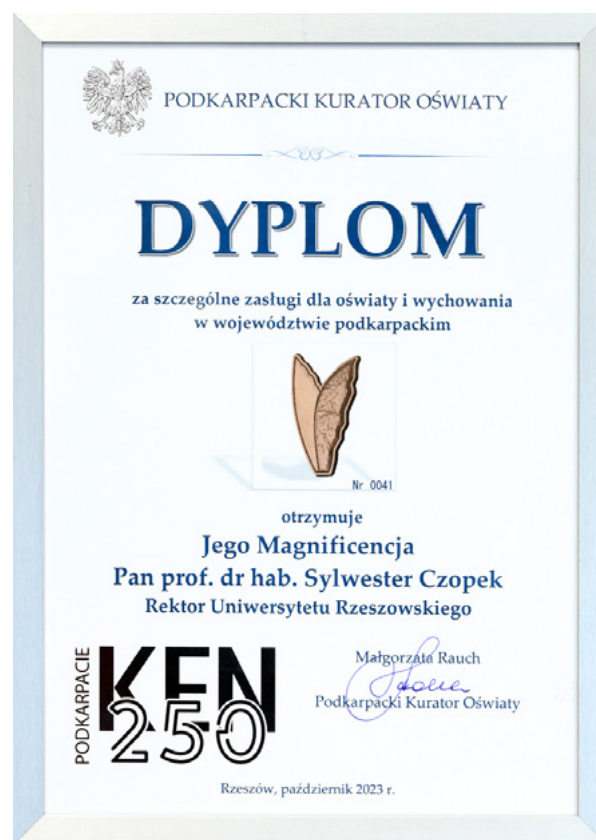
Uniwersytet Rzeszowski uhonorowany wyróżnieniem „Złoty Prym” w kategorii: instytucje wspierające Podkarpackiego Kuratora Oświaty na polu edukacyjnym

Z okazji Święta Edukacji Narodowej, łączącego się w tym roku z obchodami 250. rocznicy powołania Komisji Edukacji Narodowej, 12 października br. podkarpacki kurator oświaty Małgorzata Rauch uhonorowała Uniwersytet Rzeszowski nagrodą „Złoty Prym” oraz wyróżniła JM prof. dra hab. Sylwestra

Czopka – rektora UR za szczególne zasługi dla oświaty i wychowania.

Uniwersytet Rzeszowski został uhonorowany wyróżnieniem „Złoty Prym” w kategorii: instytucje wspierające Podkarpackiego Kuratora Oświaty na polu edukacyjnym m.in. za współpracę przy realizacji projek-

tów: Podkarpacki Kongres Zawodowy, Przedmiotowy Konkurs z Informatyki, Wojewódzki Konkurs Tematyczny: Podkarpacki Baltie oraz Wtorki z Panem Cogito.

Wynalazek zespołu Zakładu Farmakologii Doświadczalnej i Klinicznej z Instytutu Nauk Medycznych KNM

Urząd Patentowy RP udzielił Uniwersytetowi Rzeszowskiemu wraz z Podkarpackim Centrum Innowacji Sp. z o.o. praw własności intelektualnej do wynalazku pt. „Kompozycja aerozolowa do jamy ustnej” o numerze zgłoszenia P.434519. Patent powstał w wyniku realizacji projektu pt.: „Aerozol z cytyzyną do stosowania w jamie ustnej – innowacyjna postać leku w terapii uzależnienia od nikotyny” (F3_134) finansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014–2020.

Twórcami wynalazku jest zespół Zakładu Farmakologii Doświadczalnej i Klinicznej z Instytutu Nauk Medycznych (Ko-

legium Nauk Medycznych) w składzie: prof. dr hab. n. med. Piotr Tutka, dr inż. Anna Czerniecka-Kubicka, dr n. farm. Karol Wróblewski i dr n. farm. Patrycjusz Kołodziejczyk.

Uzyskany patent dotyczy stworzenia nowej postaci cytyzyny. Zespół Zakładu Farmakologii Doświadczalnej i Klinicznej prowadzi pionierskie badania przedkliniczne i kliniczne nad cytyzyną, lekiem w terapii uzależnienia od nikotyny, który ma szansę stać się najpowszechniej stosowanym lekiem w tym wskazaniu na świecie.

Złoty „Śląski Diament” dla pary turniejowej ZPiT UR „Resovia Saltans”

Jadwiga Bär

24 listopada 2023 r. Katarzyna Momola i Jakub Kogut wywalczyli złoty medal w Ogólnopolskim Turnieju Tańców Polskich „Śląski Diament” zorganizowanym przez ZPiT „Silesianie” Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach pod patronatem Polskiej Sekcji CIOFF. Para taneczna rywalizowała z najlepszymi tancerzami w Polsce z różnych ośrodków akademickich i placówek kulturalno-oświatowych. Parę oceniali sędziowie Polskiej Sekcji CIOFF: sędzia ekspert Mariusz Krupiński (ZPiT „Warmia”), sędziowie konsultanci: Katarzyna Biłska (ZPiT „Młody Toruń”) i Małgorzata Łosakiewicz (Teatr Tańca Uniwersytetu Warszawskiego „Warszawianka”) oraz sędziowie Aneta Cioch (ZPiT „Malbork”) i Jan Galasiński (ZPiT „Wronki”, Poznań). Trenerem pary jest dr Jadwiga Bär, choreograf ZPiT „Resovia Saltans”, dwukrotna mistrzyni Polski w tańcach polskich w formie towarzyskiej. Zdobyte pierwsze miejsce na podium to dla Katarzyny Momoli i Jakuba Koguta wspiana nagroda za wielogodzinne treningi doskonalące nie tylko technikę tańca, ale także wyraz artystyczny, jaki muszą wydobyć, prezentując krakowiaka, kujawiaka, oberka i mazura w formie towarzyskiej.

Turnieje tańców polskich od wielu lat cieszą się dużą popularnością wśród tancerzy akademickich zespołów tańca ludowego w Polsce. Świadczy o tym spora liczba par tanecznych oraz wysoki poziom ich prezentacji konkursowych. Para z ZPiT „Resovia Saltans” jest jedynym reprezentantem Uniwersytetu Rzeszowskiego i województwa podkarpackiego, a jej uczestnictwo w tego typu wydarzeniach stanowi piękną reklamę i wizytówkę naszej Alma Mater na tle innych uczelni w Polsce.

Serdecznie gratulujemy Zwycięzcom! Życzymy dalszej wytrwałości w treningach i kolejnych najlepszych lokat!

Jubileusz 60-lecia polonistyki rzeszowskiej

Janusz Pasterski, Elżbieta Mazur, Anna Jamrozek-Sowa

25 października 2023 r. Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa obchodził jubileusz sześćdziesięciolecia utworzenia studiów polonistycznych, które dały początek wyższemu kształceniu humanistycznemu w Rzeszowie. W okolicznościowym spotkaniu wzięli udział: JM Rektor Uniwersytetu Rzeszowskiego prof. dr hab. Sylwester Czopek, prorektor ds. Kolegium Nauk Humanistycznych prof. dr hab. Paweł Grata, prorektor ds. studenckich i kształcenia dr hab. Elżbieta Rokosz, prof. UR, dziekan Kolegium Nauk Humanistycznych dr hab. Agnieszka Mysza, prof. UR, dyrektorzy Instytutów z Kolegium Nauk Humanistycznych, obecni i emerytowani pracownicy Instytutu Polonistyki i Dziennikarstwa, doktoranci, studenci i absolwenci filologii polskiej oraz innych kierunków.

W pierwszej części spotkania głos zabrał JM Rektor Uniwersytetu Rzeszowskiego prof. dr hab. Sylwester Czopek, który podkreślił realne choć zwykle mniej widoczne związki pomiędzy polonistyką i archeologią (czego dowodem stała się ofiarowana Instytutowi grafika z repliką greckiej amfory odnalezionej przez rzeszowskich archeologów), a swoje wystąpienie ubarwił *Listem w sprawie polonistów* Andrzeja Waligórskiego, w którym znalazły się między innymi poetyckie słowa uznania:

Polonista, niepoprawny romantyk,
Nie największym się cieszy mirem,
Ale ja mu – laury i akanty,
Ale ja mu – kadzidło i mirrę!

Gratulacje i życzenia wszystkim polonistom złożyli także prorektor ds. Kolegium Nauk Humanistycznych prof. dr hab. Paweł Grata i dziekan Kolegium Nauk Humanistycznych dr hab. Agnieszka Mysza, prof. UR. W imieniu dyrektor Instytutu Sztuk Pięknych dr hab. Doroty Sankowskiej, prof. UR gratulacje złożył również dr hab. Jerzy Kierski, prof. UR, który przekazał w darze dla IPID grafikę dra hab. Łukasza Cywickiego, prof. UR *The Instruments of Time*. List gratulacyjny przesłał również dyrektor Szkoły Doktorskiej UR dr hab. Maciej Wnuk, prof. UR. Pierwszą część spotkania poprowadził absolwent polonistyki rzeszowskiej red. Adam Bienias, a z miniaturą muzyczną jako skrzypaczka wystąpiła studentka II roku filologii polskiej studiów 2 stopnia Zuzanna Król w to-

warzystwie pianistki Patrycji Materny. Zarys dziejów polonistyki rzeszowskiej przypomniał dyrektor Instytutu Polonistyki i Dziennikarstwa prof. dr hab. Janusz Pasterski, zaś rozwój oferty dydaktycznej w ostatniej dekadzie przedstawiła zastępczyni dyrektora IPID dr hab. Elżbieta Mazur, prof. UR. Do przeszłości sprzed 23 lat przeniósł uczestników spotkania archiwalny reportaż z roku 2000 zrealizowany przez red. Marka Czarnotę (też polonistę i dziennikarza) dla TVP Rzeszów pt. *Polonistyki rzeszowskiej wędrówki po mieście* (z cyklu *Rzeszowskie ulice i okolice*). Z kolei dzień dzisiejszy Instytutu Polonistyki i Dziennikarstwa zaprezentowali studenci kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna: Dawid Micał, Michał Liguz i Zuzanna Jarosz, którzy właśnie na ten jubileusz przygotowa-

li materiał filmowy pt. *Teraźniejszość Instytutu Polonistyki i Dziennikarstwa – z perspektywy ostatniej dekady*.

Część druga spotkania jubileuszowego miała charakter naukowy, a w panelu dyskusyjnym poprowadzonym przez dr hab. Annę Jamrozek-Sowę, prof. UR wystąpili zaproszeni goście: prof. dr hab. Andrzej Włodarczyk (Uniwersytety Lille i Sorbona) i prof. dr hab. Hélène Włodarczyk (Uniwersytet Sorbona). Tematem rozmowy były dzieje i osiągnięcia dwujęzycznego pisma poetycko-artystycznego „Wielozas / Le Temps Pluriel” wydawanego w Paryżu w roku 1983.

*

Polonistyka rzeszowska ma swój początek w roku 1963¹, kiedy powołane zostało Studium Terenowe Wydziałów Filologiczno-Historycznego i Matematyczno-Fizycznego Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Krakowie z siedzibą w Rzeszowie. Organizatorem kształcenia na kierunku filologia polska był dr Stanisław Frycie (wieloletni kierownik Zakładu Literatury Polskiej), do którego dołączyli w 1964 r. mgr Czesław Kłak, dr Stefan Reczek (pierwszy kierownik Zakładu Języka Polskiego), mgr Halina Kamińska, mgr Anna Buss i mgr Ignacy Wątor, a w kolejnych latach również następni pracownicy naukowo-dydaktyczni. 5 listopada 1963 r. odbyła się pierwsza inauguracja roku

akademickiego w Studium Rzeszowskim z udziałem rektora krakowskiej WSP prof. dra hab. Wincentego Danka. Po utworzeniu Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Rzeszowie w roku 1965 rozpoczął się okres systematycznego rozwoju jednostki, która od roku 1966 stała się Katedrą Literatury i Języka Polskiego kierowaną najpierw przez dra Stanisława Fryciego, a potem przez doc. dra Stefana Reczka. Poszerzała się struktura organizacyjna, powstawały nowe zakłady naukowe, kadrę naukowo-dydaktyczną zasilali kolejni pracownicy (w tym również pierwsi absolwenci filologii polskiej WSP w Rzeszowie), rozwijały się badania, powiększano zbiory biblioteczne, zwiększała się liczba publi-

kacji, a w konsekwencji również liczba uzyskanych stopni i tytułów naukowych. Przez długi czas podtrzymywano także współpracę z uczelniami krakowskimi, korzystając ze wsparcia pracowników Wyższej Szkoły Pedagogicznej i Uniwersytetu Jagiellońskiego w prowadzeniu zajęć dydaktycznych. Potwierdzeniem dynamicznego rozwoju studiów polonistycznych w tym okresie stało się przekształcenie od roku akad. 1981/1982 dotychczasowej Katedry Literatury i Języka Polskiego w Instytut Filologii Polskiej, którego pierwszym dyrektorem został doc. dr hab. Piotr Żbikowski. Niezwykle ważnym impulsem do dalszego rozwoju stało się uzyskanie przez Wydział Filologiczny WSP w Rzeszowie praw nadawania stopnia naukowego doktora nauk humanistycznych w dziedzinie literaturoznawstwa (1993) oraz językoznawstwa (1996), dzięki czemu nastąpiła zdecydowana intensyfikacja rozwoju młodej kadry naukowej, która mogła zdobyć pierwszy stopień naukowy w macierzystej uczelni.

W uniwersytecki okres rozwoju polonistyka wkroczyła w roku 2001 wraz z utworzeniem Uniwersytetu Rzeszowskiego. Przyniósł on dalszy intensywny rozwój naukowy kadry Instytutu Filologii Polskiej. Niemal wszyscy pracownicy ukończyli doktoraty,

znacząco wzrosła liczba uzyskanych habilitacji, przybyły nowe nominacje profesorskie. Symbolicznym znakiem rozwoju i znaczenia środowiska polonistycznego w uczelni był wybór na rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego w kadencji 2008–2012 prof. dra hab. Stanisława Uliasa, literaturoznawcy i absolwenta polonistyki rzeszowskiej. Ostatnie dziesięciolecie to również okres kolejnych osiągnięć oraz wielu zmian i równie poważnych wyzwań. Wydział Filologiczny, w którego ramach funkcjonował Instytut Filologii Polskiej do 2019 r., osiągnął naukową kategorię A i prawa nadawania stopnia doktora habilitowanego w dyscyplinie literaturoznawstwo oraz językoznawstwo. Wychodząc naprzeciw potrzebom społecznym i oczekiwaniom kandydatów, Instytut uruchomił kolejne kierunki

studiów i przyjął model działania odpowiadający na aktualną potrzebę zmian w kształceniu studentów i konieczność traktowania edukacji w zakresie literatury, języka polskiego i komunikacji w sposób możliwie sze-

roki, dostosowany do rzeczywistości kolejnych dekad XXI w. Obecnie w IPiD prowadzone są studia stacjonarne na kierunkach: filologia polska, dziennikarstwo i komunikacja społeczna, polonistyka stosowana oraz logopedia z nauczaniem języka polskiego jako obcego – z możliwością wyboru atrakcyjnych specjalności, poza tym Instytut oferuje perspektywiczne studia podyplomowe. To poszerzenie oferty dydaktycznej i wyjście poza zakres ścisłego kształcenia filologicznego wpłynęło na przekształcenie w roku 2018 dotychczasowego Instytutu Filologii Polskiej w dzisiejszy Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa. Warto przy tym podkreślić, że filologia polska jest w IPiD kierunkiem wiodącym, a wszelkie działania służące wzbogaceniu oferty kształcenia i doskonaleniu dydaktyki akademickiej skierowane są do kandydatów zainteresowanych podjęciem studiów w naszym Instytucie. W roku akad. 2023/2024 w IPiD studiuje ok. 550 osób na studiach 1 i 2 stopnia, a ponad 100 osób kształci się na studiach podyplomowych. Od roku 2019 Instytut działa w zmiennej strukturze organizacyjnej naszej uczelni jako część Kolegium Nauk Humanistycznych. Jest to nowoczesna jednostka naukowo-dydaktyczna, złożona z dziewięciu zakładów naukowych, zatrudniająca 44 nauczycieli akademickich: 8 profesorów tytularnych, 23

profesorów uczelni ze stopniem doktora habilitowanego, 12 adiunktów ze stopniem doktora oraz 1 asystenta z tytułem magistra. Posiada solidną i dobrze wyposażoną bazę dydaktyczną i biblioteczną, prowadzi studia licencjackie na czterech kierunkach i magisterskie na dwóch. Nauczyciele akademicy: literaturoznawcy, językoznawcy, badacze kultury i mediów oraz wszystkie pozostałe osoby, którym powierza się zajęcia w Instytucie Polonistyki i Dziennikarstwa, to kadra dydaktyczna wyróżniająca się rozległą wiedzą, godną postawą, życzliwością, otwartością; to kompetentni dydaktycy, a także dziennikarze, nauczyciele, pracownicy wydawnictw, logopedzi, którzy prowadzą zajęcia praktyczne, warsztatowe – zapewniające przygotowanie do zawodu. Absolwenci Instytutu Polonistyki i Dziennikarstwa mają możliwość kontynuowania nauki w dyscyplinach literaturoznawstwa i językoznawstwa w Szkole Doktorskiej UR oraz uczestniczenia w studiach podyplomowych. Prowadzone są badania w dyscyplinach: literaturoznawstwo, językoznawstwo oraz nauki o komunikacji społecznej i mediach. W Instytucie wydawane są trzy pisma naukowe: „Tematy i Konteksty”, „Słowo. Studia Językoznawcze” oraz „Dydaktyka Polonistyczna”. Pracownicy Instytutu redagują też kwartalnik „Fraza”. Wszystkie pisma zostały wpisane na ministerialną listę czasopism i uzy-

skują coraz wyższe oceny punktowe. W ostatniej ewaluacji dyscypliny literaturoznawstwo i językoznawstwo otrzymały kategorię B+ gwarantującą zachowanie praw nadawania stopnia doktora i doktora habilitowanego. W Instytucie realizowany jest projekt grantowy NPRH „Słownik biograficzny polskich pisarek emigracyjnych 1939–1989”, kilka innych złożonych wniosków jest aktualnie w procedurze oceny. Na wniosek środowiska polonistycznego Senat Uniwersytetu Rzeszowskiego przyznał w roku 2012 godność doktora *honoris causa* UR znakomitemu pisarzowi Wiesławowi Myśliwskiemu, w roku 2017 wybitnemu językoznawcy prof. Janowi Miodkowi, a w roku 2022 ukraińskiemu pisarzowi i poecie Jurijowi Andruchowyczowi. Jednym z ważnych celów działalności dydaktycznej i naukowej IPIID jest budowanie relacji wykładowca – student opierających się na zaufaniu, szacunku i współpracy oraz rozbudzanie aktywności studentów, którzy mają możliwość rozwijania swoich zainteresowań i zdobywania dodatkowych kompetencji w kilkunastu kołach zainteresowań, a także wspieranie badań doktorantów Szkoły Doktorskiej UR, którzy z zaangażowaniem włączają się w życie naukowe, dydaktyczne i organizacyjne Instytutu. W najbliższych latach przed Instytutem stoją kolejne wyzwania: wprowadzenie dyscypliny polonistyka

w obszar rozwijanych już w jednostce badań naukowych, dalsze poszerzenie oferty dydaktycznej, modernizacja bazy dydaktycznej (m.in. pracowni dziennikarskiej i pracowni komputerowej), umiędzynarodowienie studiów czy stworzenie warunków do zatrudniania młodych pracowników nauki. Dziękując wszystkim pracownikom, współpracownikom, doktorantom, studentom i absolwentom za ten długi czas oddanej i wyczerpanej pracy, z dumą odnosimy się do sześćdziesięcioletniej już tradycji kształcenia polonistycznego oraz prowadzenia badań literaturoznawczych i językoznawczych w Rzeszowie i jesteśmy przekonani, że kolejne lata przyniosą dalszy, stały rozwój Instytutu Polonistyki i Dziennikarstwa jako ważnej jednostki naukowej i dydaktycznej Uniwersytetu Rzeszowskiego.

fot. M. Świąćicki

¹ Rok wcześniej, tj. w 1962 r., uruchomiono w Rzeszowie I rok zaocznych studiów polonistycznych w punkcie konsultacyjnym krakowskiej WSP. Zob. S. Frycie, *Trudne początki. Trochę faktów i garść wspomnień o powstaniu i działalności rzeszowskiej polonistyki w pierwszym dziesięcioleciu jej istnienia* [w:] *Pięćdziesiąt lat polonistyki rzeszowskiej. Księga jubileuszowa*, pod red. J. Pasterskiej, A. Niewolak-Krzywydy, Rzeszów 2013, s. 214.

XII Kazimierska Pleneriada Uczelni Artystycznych w Kazimierzu Dolnym nad Wisłą

Karolina Kochan, Kamil Głąb

29 października 2023 r. zakończyła się XII Kazimierska Pleneriada Uczelni Artystycznych w Kazimierzu Dolnym nad Wisłą zorganizowana przez warszawską „Fundację Galerii Stalowa”. Brali w niej udział studenci i kadra dydaktyczna z Uniwersytetu Rzeszowskiego, APS w Warszawie i UA w Poznaniu – łącznie 21 osób.

W tegorocznej edycji naszą uczelnię reprezentowali: dr hab. Grzegorz Frydryk, prof. UR, Aleksandra Sokół, Dominika Kicińska, Kamil Głąb, Karolina Kochan, Natalia Nowak oraz Natalia Szłęk.

Przez 10 dni w Domu Pracy Twórczej KUL w Kazimierzu Dolnym studenci pod okiem swoich profesorów mogli nie tylko tworzyć obrazy, ale również zwiedzać okolicę oraz integrować się ze studentami z innych uczelni. Podczas pierwszego wieczoru prezes Fundacji Galerii Stalowa Krzysztof Fabijański opowiedział o idei Pleneriad, pokazał slajdy z poprzednich edycji imprezy, a także z innych działań edukacyjnych Fundacji. W ramach co-wieczornej części seminaryjnej swoją drogę twórczą przedstawili profesoro-

wie: Grzegorz Frydryk z Uniwersytetu Rzeszowskiego, Maria Kiesner z Akademii Pedagogiki Specjalnej w Warszawie oraz Wojciech Gorączniak z Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu. Studenci wraz z profesorami mieli również przyjemność wysłuchać wykładu Gościa Specjalnego – redaktora Piotra Sarzyńskiego, który opowiadał o wkraczaniu na rynek jako młody artysta. Piąty dzień Pleneriady to wyjazd do Lublina. Studenci wraz z profesorami odwiedzili Zamek Lubelski, gdzie obejrzeli wystawę poświęconą Tamarze Łempickiej. Zwiedzili również kaplicę Świętej Trójcy

oraz zobaczyli trwające tam wystawy stałe. Następnie odbyli spacer po Starym Mieście i Krakowskim Przedmieściu, kierując się w kolejne miejsce na swojej liście, jakim była Galeria Biała. Miało tam miejsce spotkanie z szefową galerii – panią Anną Nawrot. Ostatnim punktem wycieczki było odwiedzenie Gallerii Labirynt.

Ostatniego dnia Pleneriady, przed wernisażem, który odbył się w galerii „Dzwonnica Kultury” przy ulicy Zamkowej 2 w Kazimierzu Dolnym, zostały ogłoszone wyniki międzyuczelnianej rywalizacji. O zwycięstwie decydowały głosy uczestników, organizatora oraz zaproszonych do komisji konkursowej gości.

Wyniki XII Kazimierskiej Pleneriady:

I miejsce: Alicja Brunejko – APS Warszawa
 II miejsce: Barbara Szoka – APS Warszawa
 III miejsce: Jagoda Springer – UA Poznań

Wyróżnienia indywidualne:

Karolina Kochan – UR Rzeszów
 Jakub Matuszewicz – UA Poznań
 Aleksandra Sokół – UR Rzeszów
 Dominika Kicińska – UR Rzeszów
 Zuzanna Aleksiejuk – APS Warszawa

Klasyfikacja uczelniana:

I miejsce: APS Warszawa – 82 punkty
 II miejsce: ex aequo UR Rzeszów – 63 punkty oraz UA Poznań – 63 punkty

Wszystkie prace stworzone przez studentów prezentowały wysoki poziom oraz różnorodność w doborze środków wyrazu, dlatego też rywalizacja była bardzo wyrównana, a napięcie utrzymywało się do samego końca.

Gratulujemy wszystkim wyróżnionym i życzymy dalszych sukcesów!

„Austria czyta” (nawet) w... Rzeszowie już po raz ósmy

Ewa Czaneek-Florek

Biblioteka Austriacka rozpoczęła swoją działalność w nowej siedzibie od udziału w wydarzeniu kulturalnym o zasięgu międzynarodowym: festiwalu literackim „Austria czyta. Spotkajmy się w bibliotece” (Österreich liest. Treffpunkt Bibliothek). Jest to duże wydarzenie kulturalne zainicjowane przez Stowarzyszenie Bibliotek Austrii (Bücherverband Österreichs), a wspierane przez Federalne Ministerstwo Sztuki, Kultury, Służby Publicznej i Sportu (Bundesministerium für Kunst, Kultur, öffentlichen Dienst und Sport). Również w tym roku festiwal odbył się pod patronatem honorowym prezydenta Austrii dr. Alexandra Van der Bellena.

W ramach festiwalu we wszystkich krajach związkowych Austrii mają miejsce liczne wydarzenia, niekoniecznie stricte czytelnicze, ale też te odbywające się niejako „wokół” bibliotek. Oferta skierowana zarówno do młodszych, jak i starszych czytelników obejmuje wydarzenia związane z popularyzowaniem czytelnictwa i bibliotek, takie jak m.in. spotkania autorskie, kawiarnie literackie, wędrówki z bajkami, wieczory kryminalne, „pchle targi” książek i wiele innych. Do festiwalu tradycyjnie dołączają się biblioteki austriackie z Europy.

Tegoroczna 18. edycja festiwalu odbywała się od 16 do 22 października 2023 r. W ramach wydarzenia Biblio-

teka Austriacka w Rzeszowie zaproponowała 9 eventów skierowanych do uczniów szkół podstawowych, średnich i studentów. Niezmiernie miło było znaleźć się w programie „Austria czyta” obok (dosłownie) tak uznanych ośrodków, jak m.in.: Austriacka Biblioteka Narodowa (Österreichische Nationalbibliothek), Biblioteka Uniwersytecka – Uniwersytet Medyczny w Wiedniu (Universitätsbibliothek – Medizinische Universität Wien), Biblioteka Uniwersytecka w Klagenfurcie (Universitätsbibliothek Klagenfurt), Biblioteka Akademii Handlowej w Klagenfurcie (HAK1 / Handelsakademie /

Klagenfurt Bibliothek), Biblioteka Uniwersytecka w Leoben (Universitätsbibliothek Leoben), Biblioteka przy Kampusie Edukacyjnym w Laxenburgu (Bibliothek am Bildungscampus in Laxenburg), Biblioteki Miasta Wiednia (Stadt Wien – Büchereien), Biblioteka Miejska w Grazu (Stadtbibliothek Graz), w Linzu (Stadtbibliothek Linz) czy w Bregencji (Stadtbücherei Bregenz).

W ramach festiwalu przy Bibliotece Austriackiej w Rzeszowie zostały założone: Dyskusyjny Klub Czytelniczy oraz Koło Naukowe. Zorganizowałam ponadto wystawę nowości wydawniczych z Austrii – początkiem października biblioteka otrzymała pokazną przesyłkę najnowszych pozycji zarówno z zakresu beletrystki, jak i krajo- i kulturoznawstwa. Oczywiście wiodącym punktem programu każdego cyklu wydarzeń odbywającego się w Bibliotece Austriackiej są multimedialne warsztaty kulturoznawczo-językowe dla szkół. Tym razem zaproponowałam temat: *Wieder od A do Z. Wycieczka multimedialna (z przewodnikiem 😊)*.

Z uwagi na fakt, że każda edycja festiwalu trwa tylko tydzień, w planowanym terminie w warsztatach wzięły

uczestniczyły także trzy szkoły z Przemyśla: Szkoła Podstawowa nr 5, nr 16 oraz Niepubliczna Szkoła Podstawowa nr 2. Festiwal literacki „Austria czyta” to pierwszy z trzech cykli wydarzeń kulturoznawczo-językowych odbywających się w Bibliotece Austriackiej w Rzeszowie w bieżącym roku akademickim. Jako najkrótszy, ograniczony do tygodnia przez organizatorów, jest niejako „wstępem” do kolejnych eventów – grupy od razu rezerwowały terminy udziału w pełnych różnorodnych atrakcji „Zimowych Dni Kultury Austriackiej i Języka Niemieckiego” (14.11–22.12). Natomiast już po feriach zimowych odbędą się również bardzo ciekawe „Wiosenne Dni Kultury Austriackiej i Języka Niemieckiego”. Po więcej informacji zapraszam na stronę Biblioteki Austriackiej. Cytując podtytuł festiwalu literackiego „Austria czyta. Spotkajmy się w bibliotece”.

– w warsztatach w ramach omawianego cyklu uczestniczyły także trzy szkoły z Przemyśla: Szkoła Podstawowa nr 5, nr 16 oraz Niepubliczna Szkoła Podstawowa nr 2.

Festiwal literacki „Austria czyta” to pierwszy z trzech cykli wydarzeń kulturoznawczo-językowych odbywających się w Bibliotece Austriackiej w Rzeszowie w bieżącym roku akademickim. Jako najkrótszy, ograniczony do tygodnia przez organizatorów, jest niejako „wstępem” do kolejnych eventów – grupy od razu rezerwowały terminy udziału w pełnych różnorodnych atrakcji „Zimowych Dni Kultury Austriackiej i Języka Niemieckiego” (14.11–22.12). Natomiast już po feriach zimowych odbędą się również bardzo ciekawe „Wiosenne Dni Kultury Austriackiej i Języka Niemieckiego”. Po więcej informacji zapraszam na stronę Biblioteki Austriackiej. Cytując podtytuł festiwalu literackiego „Austria czyta. Spotkajmy się w bibliotece”.

Kraków w książkach zaczytany

Ewa Kuc

W dniach 26–29 października 2023 r. Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego uczestniczyło w **26. Międzynarodowych Targach Książki w Krakowie**. Tegorocznym mottem imprezy był cytat z wiersza Urodziny Wisławy Szymborskiej „Tyle naraz świata ze wszystkich stron świata”, który idealnie oddał charakter krakowskich targów, podkreślając różnorodność i różnorodność literatury prezentowanej przez wystawców. Przez cztery dni Międzynarodowe Centrum Targowo-Kongresowe EXPO Kraków było miejscem spotkań z literaturą, ale i przestrzenią dialogu międzykulturowego i międzypokoleniowego. To właśnie tutaj – w Mieście Literatury UNESCO – spotkali

się ludzie z różnych krajów, miast i środowisk. Wszyscy przybyli, aby wspólnie uczestniczyć w Święcie Książki. Tegoroczne targi współtworzyło 500 wystawców, 800 autorów i prawie 52 tysiące odwiedzających. Z satysfakcją obserwowaliśmy ciągle zainteresowanie słowem pisanym, a także książką naukową, w tym naszymi publikacjami.

Misją Wydawnictwa UR jest publikowanie badań naukowych pracowników Uniwersytetu, dbałość o wysoki poziom edytorski dzieł, które dzięki znakomitym autorom cechuje różnorodność tematyczna oraz wysoki poziom merytoryczny. Oprócz działalności wydawniczej naszym celem jest również popularyzowanie publikacji poprzez uczestnictwo we wszelkiego rodzaju wydarzeniach branżowych. Warto podkreślić, że oficyna UR należy obecnie do grona najbardziej rozpoznawalnych wydawnictw naukowych w Polsce, służąc szeroko pojętej nauce i kulturze.

Międzynarodowe Centrum Targowo-Kongresowe EXPO Kraków na Nowej Hucie, gospodarz targów. W tym roku organizatorzy zaproponowali wiele nowych rozwiązań logistycznych, jak większe przestrzenie na spotkania autorskie w postaci namiotów wokół hali czy limit zwiedzających z uwagi na ogromne zainteresowanie w latach ubiegłych

Dołożyliśmy wszelkich starań, aby nasze stoisko prezentowało się atrakcyjne, wyróżniało się na tle innych wydawnictw akademickich oraz przyciągało zwiedzających. Targowa promocja w różnorodnej postaci – rabaty, gadżety reklamowe, zakładki – stanowiła zachętę do większych zakupów i spotykała się z bardzo życzliwym przyjęciem ze strony czytelników. Zannotowaliśmy dużą sprzedaż zarówno wśród nowości wydawniczych, jak i starszych publikacji z kategorii taniej książki. Zwiedzający, wśród których byli nasi wierni sympatycy, interesowali się zapowiedziami wydawniczymi. Odwiedzili nas też stali odbiorcy, którzy na bieżąco śledzą rzeszowskie oferty wydawnicze. Przyjęliśmy sporo

zamówień od bibliotekarzy i spotkali się z księgarzami, którzy chętnie skorzystali z możliwości osobistego kontaktu z Robertem Szarym, przedstawicielem działu kolportażu. Miłym akcentem były dla nas odwiedziny Piotra Dobrołęckiego, redaktora naczelnego Magazynu Literackiego „Książki”, który z uwagą śledzi publikacje środowiska naukowego UR.

Kraków jest dla targów książki miejscem idealnym. Tegorocznej edycji towarzyszyły liczne prelekcje, festiwale, dyskusje, spotkania z autorami, rozstrzygnięcia prestiżowych konkursów, w tym o Nagrodę im. Jana Długosza (otrzymał ją Konstanty Gebert za publikację *Ostateczne rozwiązania. Ludobójcy i ich dzieło* wydaną przez Wydawnictwo

Agora) czy Nagrodę Stowarzyszenia Wydawców Szkół Wyższych „Gaudamus”, której laureatem zostało Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego za książkę *Słowo architekta. Opowieści o architekturze Polski Ludowej* Błażeja Ciarkowskiego. Całe wydarzenie było transmitowane przez telewizję targową. Cieszymy się, że Międzynarodowe Targi Książki w Krakowie zakończyły się sukcesem, co potwierdza dobry efekt marketingowy i rekordowa sprzedaż naszych publikacji. Kolejne targi dopiero za rok, jednak już teraz przed Wydawnictwem stoi wiele wyzwań i pracy, aby przygotować ofertę, która zaspokoi wysokie oczekiwania naszych czytelników i będzie wizytówką uczelni.

Fot. E. Kuc

Stoisko Wydawnictwa UR na 26. Międzynarodowych Targach Książki w Krakowie

Targi są także doskonałym miejscem wymiany doświadczeń z innymi wystawcami. Na zdjęciu Robert Szary oraz przedstawiciel Wydawnictwa Naukowego UAM Dominik Kałasz

Świąteczne Targi Książki w Rzeszowie

Joanna Rudnicka-Piękoś

Świąteczne Targi Książki w Rzeszowie organizowane w listopadzie w Centrum Kulturalno-Handlowym Millennium Hall są już od lat wyjątkowym wydarzeniem literackim i kulturalnym stolicy Podkarpacia. W tym roku po raz piąty galeria Millennium zamieniła się w prawdziwą świątynię miłośników książek. Nie mogło tam zabraknąć również stoiska Wydawnictwa Uniwersytetu Rzeszowskiego. Prezentowaliśmy nasze publikacje wśród najpopularniejszych wydawnictw z całej Polski. Ponad 60 stoisk kusiło odwiedzających bogactwem swoich premier książkowych i ofert w atrakcyjnych cenach. Jak zawsze, atrakcją targów były spotkania ze znanymi pisarzami, satyrykami oraz ludźmi kultury. W tej edycji odbyło się aż 26 spotkań autorskich w salach konferencyjnych Hilton Garden Inn Rzeszów. Znani twórcy chętnie dzielili się z fanami swoimi doświadczeniami, odpowiadali na pytania i rozdawali autografy. Wśród wybitnych gości znaleźli się m.in.: Katarzyna Nosowska, piosenkarka i autorka książek, ceniony dziennikarz i satyryk Artur Andrus, profesor Jerzy Bralczyk, językoznawca specjalizujący się w języku mediów, reklamy

i polityki, czy Manuela Gretkowska, jedna z najbardziej wyrazistych rodzimych pisarek i działaczek społecznych. Weronika Anna Marczak, autorka cyklu powieściowego „Rodzina Monet”, zgromadziła setki (nie tylko) młodych czytelników i czytelniczek gotowych stać wiele godzin w kolejce po wymarzony autograf. Rzeszowskie targi gościły także Marisę de Lempicką – prawnuczkę słynnej malarki Tamary Łempickiej. Targom towarzyszyły dwie wystawy: jedna prezentowała reprodukcje obrazów Tamary Łempickiej, druga cerkwie i ikony Łemkowszczyzny.

Na stoisku Wydawnictwa UR również nie brakowało gości. Odwiedziło nas wielu przyjaciół (niektórych dawno niewidzianych), jak i wiernych czytelników. Nasze pojemniki z tanią książką cieszyły się wyjątkowym zainteresowaniem. Wśród przemiłych klientów znalazł się pan Stanisław Kryciński – krajoznawca i historyk, autor licznych opracowań turystycznych, historycznych, krajoznawczych, szczególnie dotyczących południowo-wschodniej części Polski. Wzrok szacownego gościa i jego towarzysza przykuł jeden z naszych tytułów „Mikrotoponimia

Beskidu Niskiego” autorstwa Roberta Ślabczyńskiego. Publikacje okazała się hitem naszego stoiska podczas tegorocznych targów. Warto podkreślić, że dla nas targi czy kiermasze nie są jedynie miejscem sprzedaży książek, lecz również szansą do nawiązywania bezpośredniego kontaktu z czytelnikami. Bardzo dziękujemy wszystkim, którzy zechcieli nas odwiedzić na stoisku, dokonać zakupów oraz zaszczyścić nas rozmową. Atmosfera targów sprawiła, że każdy z nas: wystawca, gość, jak i odwiedzający miał okazję poczuć się częścią tego wyjątkowego święta literatury, za co bardzo dziękujemy organizatorom.

Rzeczpospolita
PolskaUnia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Pokoje wyciszeń

Łwona Tabaczek-Bejster

Projekt „**Przyjazny nURt**” – rozwój dostępności UR współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach programu operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014–2020
POWR.03.05.00-00-A007/19

Na terenie Uniwersytetu Rzeszowskiego oddano do użytku kolejne 5 pokoi wyciszeń, przygotowanych w ramach projektu „Przyjazny nURt – rozwój dostępności UR”, realizowanego przez Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami Uniwersytetu Rzeszowskiego.

Pokoje wyciszeń to miejsca przeznaczone do wewnętrznego wyciszenia się i uspokojenia. Pozwalają na odcięcie się od szumu informacyjnego i nadmiaru bodźców zewnętrznych, co sprzyja podjęciu wysiłku intelektualnego oraz poprawie koncentracji.

Nowe pokoje znajdują się w budynkach: **A0** (II piętro, segment b2, korytarz), **A2** (parter, korytarz obok szatni), **B2** – Instytut Pedagogiki (parter, pok. 4), **C2** – Centrum Symulacji Medycznej (I piętro, pok. 104 a) oraz **C7** – Instytut Fizjoterapii (parter, pok. 015), natomiast od ubiegłego roku takie pomieszczenia funkcjonują w budynkach: **A1** (poziom -1, pok. 014), **D1** (parter, skrzydło C, pok. 1d), **D9** (II piętro, pok. 251), w domu studenckim **Laura** (I piętro, pok. 119 b) i w **Bibliotece** (I piętro, korytarz).

Należy dodać, że w bieżącym roku akademickim znacząco wzrosło zainteresowanie tego typu wsparciem.

Karty magnetyczne do pokoi wyciszeń można pobrać w Biurze ds. Osób z Niepełnosprawnościami UR przy ul. Piłgonia 6, pokój nr 2.

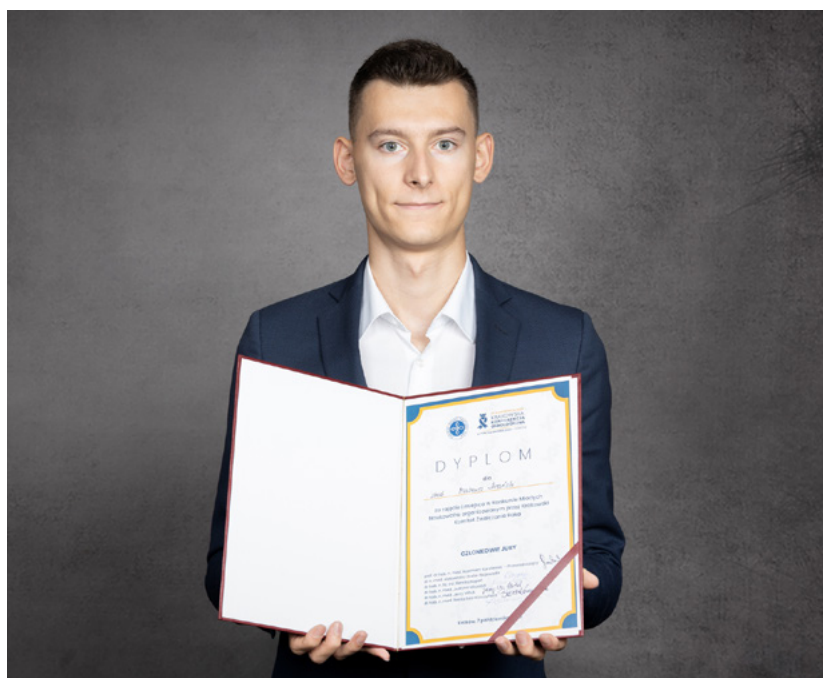
Zachęcamy do korzystania z pokoi i jednocześnie przypominamy, że każdy członek społeczności akademickiej odczuwający problemy natury psychicznej ma możliwość skorzystania z bezpłatnych konsultacji psychologicznych.

Po więcej informacji zapraszamy do BON UR.

Student kierunku lekarskiego Uniwersytetu Rzeszowskiego Mateusz Iwański otrzymał I nagrodę w Konkursie Młodych Naukowców

W dniach 6–7 października br. w Krakowie odbyła się 13 Konferencja KKZR – Krakowska Konferencja Onkologiczna, która zgromadziła wielu wybitnych specjalistów w dziedzinie onkologii. Konferencja była okazją do wymiany doświadczeń oraz nawiązywania kontaktów, a sam program naukowy prezentował informacje zmieniające postępowanie w codziennej praktyce klinicznej i pobudzał dyskusje mające na celu poprawę możliwości leczenia pacjentów onkologicznych. Tematyka konferencji była poświęcona obiecującym nowoczesnym sposobom diagnostyki i leczenia pacjentów z najczęstszymi nowotworami w Polsce. Podczas konferencji odbył się Konkurs Młodych Naukowców dedykowany studentom i młodym pracownikom naukowym. Laureatem konkursu został Mateusz Iwański – student Uniwersytetu Rzeszowskiego. Mateusz Iwański jest studentem VI roku kierunku lekarskiego. Podczas Konkursu Młodych Naukowców przedstawił

pracę pt. *Analiza częstości występowania hipotonii ortostaticznej u pacjentów z nowotworami*, która decyzją jury konkursu zajęła I miejsce.

„Otrzymanie wyróżnienia w tym konkursie jest wyrazem uznania ze strony wybitnych ekspertów polskiej onkologii dla mojej działalności naukowej, którą oprócz wielkiej pasji do medycyny podejmuję od najmłodszych lat studiów – mówi laureat nagrody Mateusz Iwański – To jest także docenienie pracy naukowo-badawczej w dziedzinie kardiologii, dzięki której pacjenci mają szansę na kompleksową indywidualizację terapii onkologicznej dostosowanej do kondycji układu krążenia. Prognozy dotyczące zarówno zachorowań na choroby nowotworowe, jak i sercowo-naczyniowe są niepokojące, dlatego potrzeba coraz więcej osób zajmujących się tą problematyką. Głęboko wierzę, że dal-

szą pracą w tej niezwykle interesującej i ważnej dziedzinie może pozytywnie wpłynąć nie tylko na mój dalszy rozwój, ale przede wszystkim przelożyć się na zwiększony standard opieki nad tą grupą pacjentów” – dodaje laureat, jednocześnie przewodniczący Studenckiego Koła KardioOnkologii. Prezentowana praca powstała w ramach realizacji projektu badawczego o charakterze obserwacyjnym (nieinterwencyjnym) przekrojowym pn. *Częstość występowania hipotensji ortostatycznej u pacjentów z chorobą nowotworową*, do którego zrekrutowano łącznie ponad 400 chorych. Celem projektu był wzrost wiedzy w zakresie roli hipotonii ortostatycznej u chorych z różnymi typami nowotworów hospitalizowanych na oddziale oraz porównanie wartości ciśnienia tętniczego z pomiarami pozyskanymi od pacjentów bez rozpoznania choroby nowotworowej. Badanie było realizowane w Podkarpackim Centrum Onkologii Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego im. Fryderyka Chopina

w Rzeszowie oraz Nowych Technikach Medycznych w Szpitalu Specjalistycznym im. św. Rodziny Sp. z o.o. w Rudnej Małej.

„Z tego miejsca chciałbym podziękować wszystkim osobom zaangażowanym w realizację tego projektu, a w szczególności Pani dr hab. n. med. Katarzynie Styczkiewicz, prof. UR, która była pomysłodawcą oraz opiekunem badania i wygłoszonej pracy.

Na realizacji tego projektu nie kończymy. Mamy już zaplanowane kolejne inicjatywy, dlatego wszystkich studentów kierunku lekarskiego zainteresowanych działalnością naukowo-badawczą w dziedzinie kardioonkologii zapraszamy do dołączenia do naszego zespołu” – zaprasza Mateusz Iwański.

Kolejne penitencjarne doświadczenie już za nami! XVIII Penitencjarny Obóz Naukowy w Zakładzie Karnym w Uhercach Mineralnych 13–20 października 2023 roku

Klaudia Gazron, Iryna Gnus

Za nami kolejna edycja penitencjarnego obozu naukowego. Wiodącym tematem bieżącego obozu naukowego był: „System penitencjarny w kontekście oddziaływań wobec skazanych mężczyzn odbywających karę pozbawienia wolności po raz pierwszy i skazanych młodocianych a proces adaptacji społecznej”.

Dzięki serdeczności Pana Dyrektora Okręgowego Inspektoratu Służby Więziennej w Rzeszowie **płk. Krzysztofa Kulczyckiego**, który zapewnił nam transport, 13 października dotarliśmy szczęśliwie do Zakładu Karnego w Uhercach Mineralnych. Po zakwaterowaniu się ustaliliśmy szczegóły projektu z opiekunem naszego koła **dr Moniką Badowską-Hodyr**.

Korzystając z pięknej aury, naszą penitencjarną motywację i pomysły wzmocniliśmy w kolejnych dniach ciesząc wzrok jesiennymi pejzażami oraz zwiedzając zaporę w Myczkowcach, cudowne źródło w Zwierzyniu, a także zaporę w Solinie. Był to dla nas niezwykle cenny czas spędzony wspólnie z naszymi opiekunami: **dr Moniką Badowską-Hodyr** oraz **dr. hab. Grzegorzem Grzybkiem, prof. UR**, gdyż mogliśmy się zrelaksować oraz doprecyzować realizację całości projektu.

Już w poniedziałek, 16 października, weszliśmy na teren ścisły Zakładu Karnego w Uhercach Mineralnych. Zostaliśmy zaznajomieni ze specyfiką oraz funkcjonowaniem jednostki, a ponadto z jej strukturą organizacyjną i zadaniami każdego z działów. Dzięki uprzejmości funkcjonariuszy zo-

staliśmy oprowadzeni po jednostce. Zobaczyliśmy miejsca pracy osadzonych, pawilony mieszkalne oraz cele mieszkalne. Rozmowa z psychoterapeutą i psychologiem więziennym **kpt. Łukaszem Matuszem** pozwoliła nam na spojrzenie w głąb funkcjonowania zakładu karnego, dostarczyła

nam również sporo wartościowej penitencjarnej wiedzy.

Kolejnego dnia realizowaliśmy zajęcia edukacyjno-profilaktyczne wśród osadzonych mężczyzn odbywających karę pozbawienia wolności po raz pierwszy. Warsztaty odbyły się w trzech blokach po 90 minut: „Twoja wartość, Twoja moc”, „Emocja Re-lacja – jak na nas wpływają” oraz „Jak regulować swoje emocje?” Osadzeni z zaangażowaniem brali w nich udział, opowiadali o swoich przeżyciach, a także dzielili się z nami obawami i lękami dotyczącymi funkcjonowania na wolności, po odbyciu kary. Po ukończeniu warsztatów rozmawialiśmy na temat ścieżki zawodowej funkcjonariuszy Służby Więziennej i rekrutacji do Akademii Wymiaru Sprawiedliwości.

W środę, 18 października, realizowaliśmy warsztaty resocjalizacji twórczej głównie z osadzonymi młodocianymi. Tematem warsztatów były „Cztery pory roku – pejzaże Podkarpacia”. Podzieliliśmy się na cztery grupy, z których każda miała za zadanie przedstawić twórczo, sięgając do wyobraźni, wybraną porę roku. Podczas wspólnej pracy mieliśmy okazję porozmawiać z osadzonymi, którzy chętnie opowiadali nam o życiu za murami zakładu karnego, o swoich przeżyciach,

doświadczeniach, planach na przyszłość oraz marzeniach. Po zakończonych warsztatach wzięliśmy udział w posiedzeniu Komisji Penitencjarnej. W tym samym dniu **ppor. Krzysztof Gierula**, wychowawca ds. kulturalno-oświatowych, zapoznał nas z charakterystyką jego pracy. Na zakończenie dnia wybraliśmy się wspólnie z naszymi opiekunami: płk. Waldemarem Ciszkiem – dyrektorem Zakładu Karnego w Uhercach Mineralnych oraz zastępcą dyrektora – ppłk. Markiem Filipowiczem na wspólnie przygotowane integracyjne ognisko. Było ono okazją, aby zapytać o ważne kwestie pracy z osadzonymi, o codzienne zmaganie się funkcjonariuszy z tak wyjątkowym i trudnym obszarem pracy z człowiekiem doświadczającym uwięzienia.

W kolejnym dniu, dzięki gościnności **ppłk. Adama Nieznańskiego, komendanta Ośrodka Doskonalenia Kadr Służby Więziennej w Olszanczy**, odbyła się **V edycja Seminarium Penitencjarnego** nt. „Za murami więzienia. Pedagogiczne, psychologiczne i prawne aspekty współczesnej penitencjarystyki i jej wymiar praktyczny” z udziałem funkcjonariuszy reprezentujących jednostki penitencjarne Okręgowego Inspektoratu

Służby Więziennej w Rzeszowie: Zakład Karny Uherce Mineralne reprezentował kpt. Łukasz Matusz, ppor. Krzysztof Gierula i st. szer. Marta Konik; Zakład Karny Łupków – ppor. Kamil Jankowski, ppor. Maciej Drozd i kpt. Adrianna Krowicka; Zakład Karny Przemyśl – plut. Bartosz Biel, st. szer. Paulina Kopacz i st. szer. Kinga Taciuch oraz Zakład Karny Jasło – st. szer. Miłosz Filip. Pan dr hab. Grze-

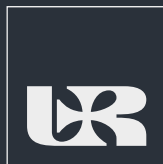
gorz Grzybek, prof. UR zaprezentował aspekty etyczne w pracy funkcjonariuszy Służby Więziennej. Wystąpienie było okazją do intensywnej dyskusji. Zaproszeni funkcjonariusze dziellili się z nami swoim doświadczeniem w tym obszarze. Studentki reprezentujące Koło Naukowe, Kinga Piwowar, Dominika Bąk oraz Wioletta Bury, zaprezentowały blisko 20-letni dorobek Studenckiego Penitencjarnego Koła Naukowego. Seminarium penitencjarne było także okazją do zapoznania się ze spektrum programów readaptacji społecznej realizowanych w jednostkach penitencjarnych oraz szkoleń dedykowanych kadrze penitencjarnej pracującej w bezpośrednim kontakcie z osobami odbywającymi karę pozbawienia wolności. Seminarium towarzyszyła wystawa prac osadzonych z jednostek penitencjarnych Okręgowego Inspektoratu Służby Więziennej w Rzeszowie oraz prac będących pokłosiem zajęć warsztatowych z obszaru resocjalizacji twórczej realizowanych przez nas z osadzonymi w trakcie tegorocznego Penitencjarnego Obozu Naukowego. W ostatni dzień naszego projektu naukowego udało nam się obejrzeć salę

widzeń oraz pokaz pracy psa służbowego do wykrywania narkotyków, a dodatkowo poruszyliśmy temat kwestii ochronnych i bezpieczeństwa funkcjonariuszy Służby Więziennej, ale też samych osadzonych. Był to dzień podsumowań oraz podziękowań za wyjątkowo merytoryczny penitencjarnie czas zarówno Dyrekcji Zakładu Karnego w Uhercach Mineralnych, **ptk. Waldemarowi Ciszkowski**

i **ppłk. Markowi Filipowiczowi** oraz **Kadrze Penitencjarnej Zakładu Karnego w Uhercach Mineralnych**.

Z całego serca w imieniu uczestników XVIII Penitencjarnego Obozu Naukowego pragniemy również podziękować opiekunowi Studenckiego Penitencjarnego Koła Naukowego Kolegium Nauk Społecznych **dr Monice Badowskiej-Hodyr** za ogrom włożonej pracy i pełne zaangażowanie w realizację tegorocznego Penitencjarnego Obozu Naukowego. Serdeczne podziękowania składamy na ręce **JM Rektora UR prof. dra hab. Sylwestra Czopka** za wsparcie finansowe przygotowanego i zrealizowanego projektu XVIII Penitencjarnego Obozu Naukowego. Wsparcie zarówno finansowe, jak i merytoryczne pozwoliło na rozległe działania, które stanowią dla nas ogromną wartość z perspektywy naszych doświadczeń warsztatowo-naukowych, wiedzy, kompetencji oraz nowych umiejętności.

Uniwersytet Rzeszowski
al. T. Rejtana 16c, 35-959 Rzeszów
tel.: +48 17 872 10 00 (centrala)
ur.edu.pl